

Värdetillväxt

Värdetillväxten hos ett trädbestånd är högst vid övergången från massaved till timmer. Värdetillväxten blir långsammare då beståndet blir äldre. Bild: © Pentti Väisänen.

Förändringen i värdet hos ett trädbestånd kallas beståndets värdetillväxt. Värdetillväxten uttrycks ofta proportionellt, dvs. som den procentuella tillväxten i beståndets värde jämfört med det bundna kapitalet i beståndet på årsnivå.

Värdetillväxten uttrycks som en procentuell andel av det kapital som är bundet i trädbeståndet och marken. Då beståndet växer kan värdetillväxten vara till exempel 4 %, medan den som en följd av en skogsskada kan sjunka till -3 %. Skogsägaren kan jämföra sitt avkastningskrav (till exempel 3 %) med beståndets värdetillväxt. Med tanke på den ekonomiska lönsamheten hos virkesproduktionen kan behovet av förnyelseavverkning bedömas utgående från hur värdetillväxten förhåller sig till skogsägarens avkastningskrav. Om värdetillväxten sjunker under avkastningskravet kan beståndet anses vara förnyelsemoget ur en virkesproduktionssynpunkt. Också då man fattar beslut om i vilken ordning sinsemellan beståndsfigurer skall förnyas kan man ta värdetillväxtprocenten i beaktande.

Skogsägaren kan också ha andra mål vid sidan om de ekonomiska. Man kan därför beakta också andra nyttor än de ekonomiska då beslut fattas. Värdering av dessa är dock inte entydigt.

Vid beräkning av den relativa värdetillväxten kan man ta hjälp av olika dataprogram, till exempel Naturresursinstitutets (LUKE) Motti-program.